

DE FRUITMOTOR

Teelthandleiding: Oogsten

Regionale zaaizaadvermeerdering / Zorg voor Bloemen

De belangrijkste stappen
voor het succesvol
oogsten van bloemzaad

Inhoud

Vooraf en belangrijk	3
Oogstproces algemeen.....	3
Specifiek per soort.....	4
Echt kamille (enige soort die anders werkt).....	4
Avondkoekoeksbloem	4
Bolderik	4
Groot kaasjeskruid.....	5
Duizendblad.....	5
Smalle weegbree	6
Klaver	6
Materialen	6

Vooraf en belangrijk

1. Alleen oogsten bij droog weer en het liefst na 12 uur zodat de knoppen goed droog zijn en de kans op schimmel minimaal is, behalve muskus groot kaasjeskruid (blaadjes jeuken).
2. Probeer minstens drie keer in de week, afhankelijk van het weer even langs te gaan om de voortgang te beoordelen.
3. Oogst per soort! Dus eerst één soort en dan door naar de andere zodat er geen vermenging ontstaat in de droogkratten.

Oogstproces algemeen

Algemene stappen die voor alle hand geplukte soorten essentieel zijn. Dit betekent dat deze stappen dus NIET gelde voor de echte kamille (zie bijlage voor plek op het perceel). De oogsthandleiding voor de echt kamille wijkt namelijk af en is te vinden onder specifieke oogsthandleiding kamille in het volgende hoofdstuk.

Vorbereiding

Leg bloempapier (bruine rol) in de veilingkratten zodat de afgeknipte knoppen hierin kunnen drogen.

Knippen

Knip de knoppen die gereed zijn af en verzamel ze in een zak die je bij de hand houdt. Bij sommige planten kun je ook een stengel van bijvoorbeeld 15 cm afknippen met hieraan meerdere knoppen om het werk te versnellen.

In de krat

1. Leg de soorten in de krat en zet de kratten neer op de aangewezen plek (deze exacte plek wordt nog gecommuniceerd). Doe niet te veel in de krat! Er mag gestapeld worden met knoppen maar niet lagen dik.
2. **LABEL DE KRAT (voor de toekomst kan het met kleurenlabels per soort)**

Ventileren / drogen

1. Draai de knoppen in de bak regelmatig even om zodat het onderste ook bovenop komt te liggen om eventuele schimmelvorming tegen te gaan.
2. Bij zon → kratten buiten zetten. De zon droogt namelijk het beste. Natuurlijk wel uit de wind anders waait het wellicht uit de kratten!

Tijdens het gehele proces

1. Werk secuur
2. Maak foto's! Dit is mede lastig en kennisintensief omdat niemand het eerder duidelijk heeft opgeschreven of foto's gemaakt heeft van wanneer een plant geoogst kan worden. Dat gaan wij ander doen!

Specifiek per soort

Per soort een oogstbeschrijving. Alleen de echte kamille wijkt af van de andere soorten. Waar ik een plaatje van de uitgebloeide plant kon vinden is deze bijgevoegd.

Echt kamille (enige soort die anders werkt)

Echte kamille wordt bruin zwart, Check routine: wrijf licht over de zaaddoos, laat de zadjes los dan is de bloem oogstrijp.

Oogsten wanneer ongeveer 70% van alle planten is uitgebloeid. Dit gaat als volgt in zijn werking:

1. Leg het zijl naast de rij echte kamille.
2. Knip de kamille op 10 cm van de bodem af en leg alles netjes op het zijl.
3. Knoop het zijl dicht en neem het mee naar kantoor.
4. Leg het zijl op de grond in onze opslag ruimte en zet 4 kratten op de hoeken.
5. Leg bovenop de kratten het kippengaas en hier vervolgens de geoogste kamille op.
6. Zet de ventilator op de laagste stand ervoor.
7. Draai de kamille elke ochtend eventjes op en sla er een keer rustig op.
8. Veeg elke ochtend na het omdraaien het zijl met een stoffer en blik leeg → dit is het zaad!
9. Herhaal tot er niets meer uitvalt en sla er dan nogmaals hard op en schud het goed op om het laatste zaad er uit te krijgen.

Avondkoekoeksbloem

Oogst de avondkoekoeksbloem pas als je in de zaaddoosjes kan kijken zoals op de foto hiernaast. Al is deze foto net ietsjes te ver omdat nu met wind er veel zaad uit kan vallen. Je wilt het dus oogsten als je er net in kan kijken!!! En als de zaden zwart zijn.

1. Kratten klaarzetten met bloempapier
2. Vuilnis- of plasticzak bij de hand.
3. Knip de knoppen (of stengels) af die er zo → uitzien
4. *De bloemen onderaan de stengel zijn eerder rijp. Als deze lagere bloemen open zijn mag de stengel met bloemen geknipt worden zodat de bovenste bloemen verder kunnen rijpen in de krat.*
5. In de zak!
6. Doe aan het einde in het juiste krat.
7. **LABEL DE KRAT!!!!**
8. Zet de krat wanneer mogelijk in de zon.

Bolderik

Oogst de bolderik pas als je in de zaaddoosjes kan kijken vergelijkbaar met de avondkoekoeksbloem. Echter, zijn deze zaaddoosjes ietsjes kleiner. Je wilt het dus oogsten als je er net in kan kijken!!!

1. Kratten klaarzetten met bloempapier
2. Vuilnis- of plasticzak bij de hand.
3. Knip de knoppen (of stengels) af die er zo → uitzien.

4. In de zak!
5. Doe aan het einde in het juiste krat.
6. **LABEL DE KRAT!!!!**
7. Zet de krat wanneer mogelijk in de zon.
8. Muizen vinden vooral bolderik erg lekker dus het moet goed weggezet worden buiten het bereik van de diertjes.

Groot kaasjeskruid

Oogst het kaasjeskruid pas als de zaaddozen bruin zijn en goed droog lijken. Zaaddoosjes vormen nadat de bloem is uitgebloeid en zitten, goed zichtbaar, in trossen aan de stengel. Zie foto →

Let op! Blaadjes kunnen jeuken, tip van Gert-Jan, iets op regenachtige dag met regenkleding oogsten. Ook bij zeven kan dit jeuken.

1. Kratten klaarzetten met bloempapier
2. Vuilnis- of plasticzak bij de hand.
3. Ga van de wind afzitten en pluk deze soort NIET met cliënten. Kaasjeskruid 'kan' en irriterend stofje afscheiden voor sommige mensen, dus dit risico willen we niet nemen. Doe eventueel handschoenen aan!
4. Pluk de doosjes af die er zo → uitzien. Dit kan met schaar maar ook simpelweg met de hand. Als ze goed droog zijn laten ze zeer eenvoudig los.
5. In de zak!
6. Doe aan het einde in het juiste krat.
7. **LABEL DE KRAT!!!!**
8. Zet de krat wanneer mogelijk in de zon.

Duizendblad

Duizendblad lastig om te oogsten omdat het erg nauw aan komt. Het is een schermbloemige, dus anders als bij de andere planten ligt het zaad erg los. Dit betekent dat het juiste oogstmoment er nauw op aan komt. Wacht je te lang kan het zaad er al uitgevallen zijn, zeker op de winderige plek bij de Witte Schuur. De schermen moeten een beetje grijsig zijn → dit betekent dat ze dus net een beetje aan het drogen zijn want de bloeikleur is wit. Zijn de schermen bruin, ben je te laat.

1. Kratten klaarzetten met bloempapier
2. Vuilnis- of plasticzak bij de hand.
3. Knip de schermen af die grijs zijn. Zijn de schermen bruin, ben je te laat en is het zaad er al uit. **Zie Foto**
4. In de zak!
5. Doe aan het einde in het juiste krat.
6. **LABEL DE KRAT!!!!**
7. Zet de krat wanneer mogelijk in de zon.

Smalle weegbree

Oogsten Smalle weegbree heeft net als een paardenbloem van die pluizige zaadjes, als de weegbree oogstrijp is dan kan je die makkelijk eraf ritsen.

1. Kratten klaarzetten met bloempapier
2. Vuilnis- of plasticzak bij de hand.
3. Stroop de weegbree wanneer dit kan af en doe de zaden in de zak. Kunnen ze nog niet gestroopt worden zijn de zaden nog niet droog genoeg. Dit is redelijk eenvoudig en kan goed gedaan worden met hulp van medewerkers zorgboerderij.
4. In de zak!
5. Doe aan het einde in het juiste krat.
6. **LABEL DE KRAT!!!!**
7. Zet de krat wanneer mogelijk in de zon.

Klaver

Wordt bruin, op zijn kop tikken als de zaadjes loslaten dan oogsten.

Materialen

Materialen bevinding zich in de schuur bij Frans. Dit laat ik nog zien!

1. Snoeischaar (in de kas Fruitmotor)
2. Veilingkratten x 15 (opslag Fruitmotor)
3. Dekzeil x 2 (bij de kratten)
4. Kippengaas x1 (bij de kratten)
5. Bloempapier 1x rol (bij de kratten)
6. Ventilator (bij de kratten)
7. Stoffer en blik (kantoor).

Kratten mogen links in de gemeenschappelijke ruimte staan. (uit de schapenstal , dan linkerkant.)

!UITKIJKEN MET DE MUIZEN!!

! De boer appen als de sproeiers aan mogen.